

กระบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่

ภาพสะท้อน/มิติที่เปลี่ยนแปลงของ governance (ธรรมาภิบาลภาคประชาชน)

เสนอต่อ
ที่ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น/ปิดคอร์สเวิร์ค
ของนักศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาธรรมาภิบาล
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
29 พฤศจิกายน 2551

โดย
สุนทร คุณชัยมั่ง

ข้อเสนอที่กำาแพงแสน

Good /Governance

ธรรมาภิบาล

GG →

การปกครองด้วย **ความดี** **ความถูกต้อง** เป็นธรรม

CG →

การจัด

การบริหารที่ดี

ภิบาล

ธรรม

แนวคิดเรื่อง**การจัดการบริหารที่ดี**

ตัวอย่างที่**ทำ**แล้ว**แล้ว** Good /Governance

ภาครัฐ

ภาคธุรกิจ

Good
Governance

Corporate
Governance

Practice

คำถามที่ค้างค้ำ / ภาคประชาชน ?

Tools
Compliance

การค้นหาธรรมชาติสากล...ในภาคประชาชน

- Laetitia-Atlani-Duault, “ **Revolutions** **Clothed in the Colors of Spring** ” and Philippe Mangeot “ **Velvet Agitators**”, Nongovernmental Politics, 2007
- Hagen Koo “**Worker Identity and Consciousness in Korea Workers : the Culture and Politics of Class Formation** ”, 2001
- Naomi Klien, “ **Reclaiming the Common** ”, New Left Review 2,no 9,(May-June 2001)
- Gustavo Esteva, “The Zapatistas and People ‘s Power ” , 1999
- Bruce Missingham, “ Forging solidarity and identity in the assembly of the poor : from local struggles to a national social movement in Thailand ”, 2003

กลับไปที่คำนิยามของ Governance

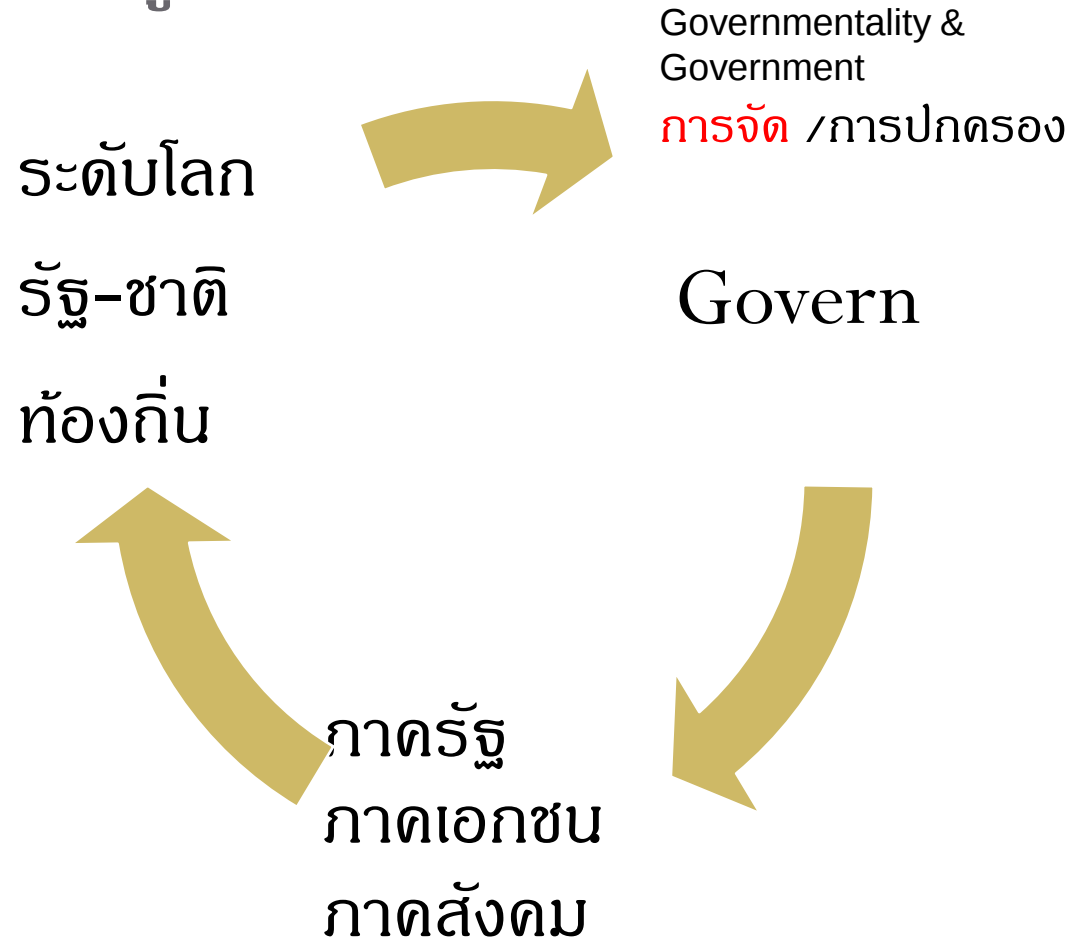
คำนิยาม

ภาวะของการเปลี่ยนแปลงการจัด การปกครอง (ที่ดี / ที่ถูกต้อง / เป็น ธรรม – ในความหมายแบบ government oriented / ที่ตอบสนองและ ดำเนินต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสียอย่างทั่วถึงเป็นธรรม – ในความหมายแบบ corporate oriented) การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้น นั้นไม่ใช่มีเพียงแต่ ภาครัฐเท่านั้น จะเกิดขึ้นทั้งในพื้นที่ของภาคเอกชน และภาคสังคม (ประชาชน) ทั้งในระดับท้องถิ่น รัฐ-ชาติและระดับโลก ทั้งในส่วนที่เป็นอำนาจรัฐแบบเดิม / แบบ governmentality ที่มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน (ทั้งในส่วนที่เป็น hard power & soft power)

จะอย่างไร จึงให้เป็น good + governance

องคฺประกอบ & ตู่ความสั้มพันธ์

NSM : ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่

- ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมใหม่

เป็นการเคลื่อนไหวที่ไม่ประสงค์จะโค่นล้มอำนาจรัฐ แต่จะขัดแย้ง ต่อรอง จัดระเบียบใหม่กับรัฐ / ชูแนวคิดแบบอยู่ร่วมกันเคารพความแตกต่างหลากหลายของวิถีชีวิต เพศ วัย ความคิด และวัฒนธรรม / เคลื่อนไหวในการสร้างจิตสำนึก จริยธรรม ไม่ใช่มีแต่เพียงเศรษฐกิจและการเมืองเช่นเดิม สร้างประเด็นผลประโยชน์ร่วมของมนุษยชาติ เช่น สิทธิสตรี ชนส่วนน้อย สภาพแวดล้อมโลก การควบคุมทุนการเงินโลก หรือการคัดค้าน โลกาภิวัตน์ / เน้นการสร้างเครือข่ายและองค์ประกอบอื่น- ศาสนา ความเชื่อ ภูมิปัญญา ท้องถิ่นและการสร้างวัฒนธรรมระดับรากหญ้า มาเชื่อมโยง / ด้วยรูปแบบการแสดงออก - การต่อสู้ที่หลากหลาย

- ไม่นับรวมองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ / การก่อการร้ายสากล / ขบวนการปฏิวัติ / เป็นตัวแทนของคำว่าภาคประชาชนในกรอบการศึกษา และแยกต่างหากจาก public sphere

องค์ประกอบ & ต่ความสัมพันธ์

เซอร์เบีย / Otpor

จอร์เจีย/kmara

Zapatistas

แสดงออก -
การต่อสู้ที่
หลากหลาย

ไม่โคลนล้มอำนาจ
รัฐ จะขัดแย้ง
ต่อรอง จัดการ
ใหม่

เคลื่อนไหว
มากกว่าเรื่อง
การเมือง

ร่วมกัน
เคารพ/ความ
แตกต่าง

เน้นการสร้าง
เครือข่าย

Multi-layer / complex form for governance

	ภาครัฐ	เอกชน / ธุรกิจ	NSM
Supra state	องค์กรระดับภูมิภาค หรือระดับโลก UN, World Bank	บริษัทข้ามชาติ TNCs	เครือข่ายภาคประชา สังคมระหว่างประเทศ
State	รัฐบาล	National business groups	องค์กรภาคประชาสังคม
Sub-state	รัฐบาลท้องถิ่น	ธุรกิจเอกชน / ที่ตั้ง โครงการ	กลุ่มประชาสังคมใน ท้องถิ่น
govern	GG	CG	Governance by people

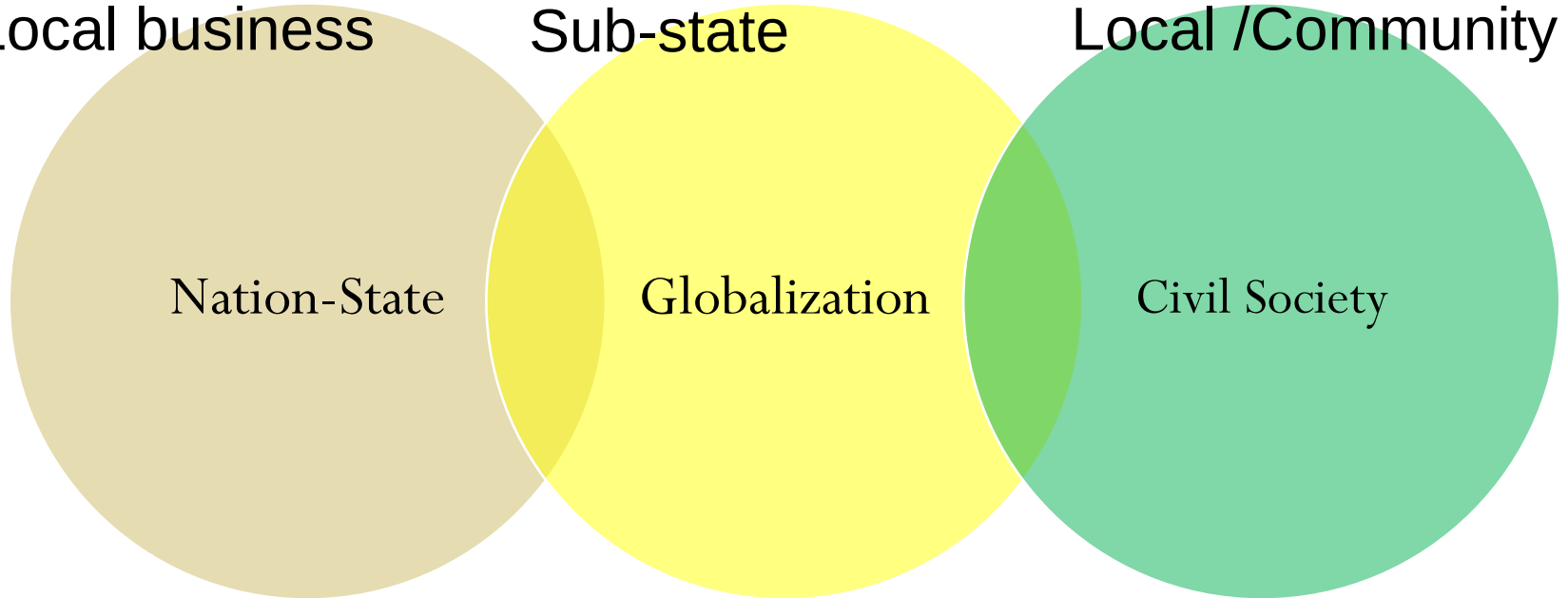
หมายเหตุ ไม่นับรวมองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ / การก่อการร้ายสากล / ขบวนการปฏิวัติ

มิติของการเปลี่ยนแปลง / เขตแดนที่ลบล้าง / ข้ามเขตแดน

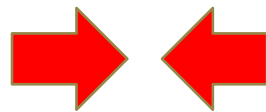
TNCs
National business
Local business

Supra state
State
Sub-state

International
National
Local /Community

ภาครัฐและเอกชนจะ
ตอบโต้โดยหลักยึดที่มีอยู่

ภาคประชาสังคมที่ต่อต้านและมีส่วน
ร่วมในการจัดระเบียบ

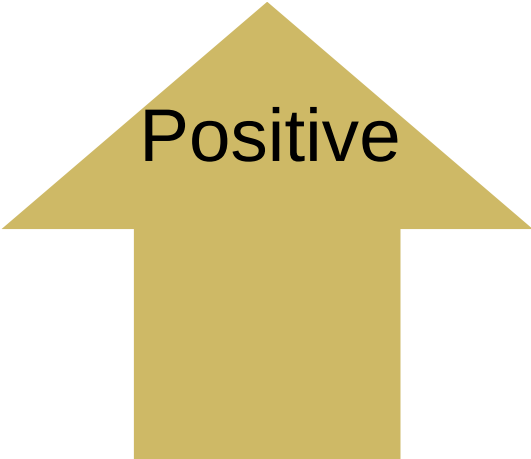
บทบาทของภาคประชาชน – Civil society

- บทบาทในการสอดส่องดูแลแบบ Surveillance
- Boycott / Demonstration (เปลี่ยน p ตัวเล็ก ให้เป็น P ตัวใหญ่)
- บทบาทในการแสดงออกถึงการเป็นของ “สิทธิ” แบบมีส่วนร่วม (participation)
 - มีส่วนในความเป็นเจ้าของอติปไตย / เจ้าของประเทศ
 - มีส่วนในการมอบหมาย / ทวงถาม / ทวงคืน (ถอดถอน)
- การที่ขออนับรวมเข้า / หมายความว่ารวมถึง (Part – Taking)
- การขัดขึ้นต่ออำนาจรัฐที่ไม่ชอบธรรม (civil disobedience)
- การจัดการโดยสถานะที่ไร้รัฐ (บวก)/อนาคิสต์ (ลบ)

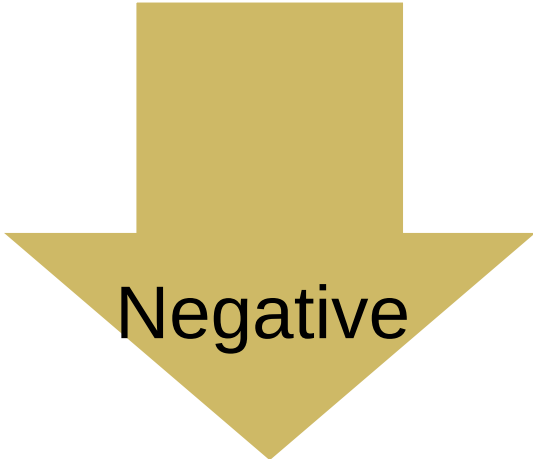
ในความหมายของขบวนการทางสังคมใหม่ NSM

การก่อตัวของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม /NSM

Positive

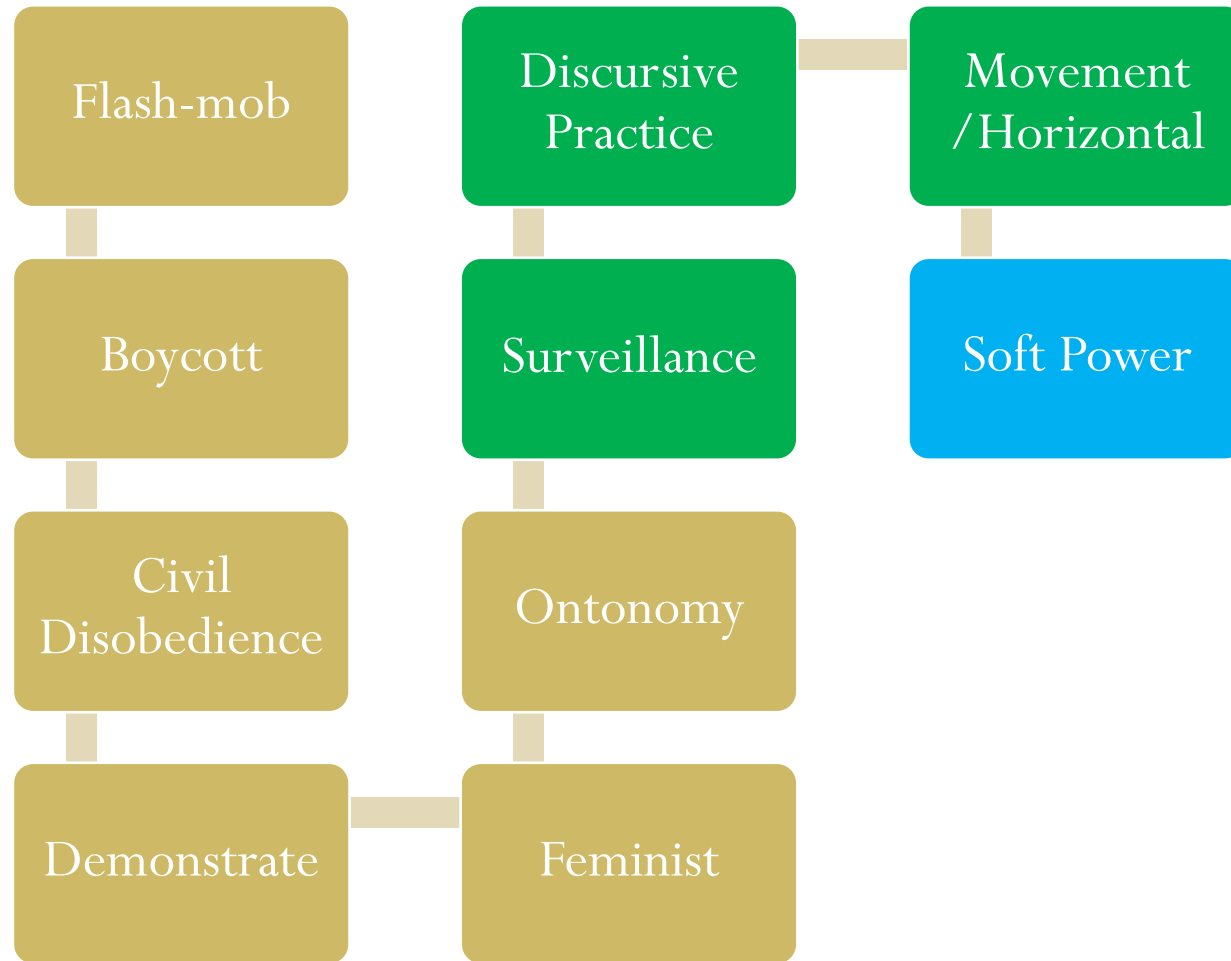
การสะสมของการกระทำอันเดียวกัน (สมัครชน
จน) การก่อตัวขึ้นจากทุนทางสังคม-ทางวัฒนธรรม
ที่มีอยู่ของตน (คนงานเกาหลี – ฮาน) การรู้สึกร่วม
ในสัญลักษณ์ใหม่แบบคนชนกลางพันธมิตร 49/
ยุโรปตะวันออก (เพลง-สัญลักษณ์ – สื่อใหม่)

Negative

ผลด้านลบจากระบบเศรษฐกิจ (สมัครชนจน)
ผลด้านลบของการดูถูกดูแคลน /ไม่นับรวม
(คนงานเกาหลี) ผลด้านลบของระบบอำนาจนิยม
(ยุโรปตะวันออก/พันธมิตรประชาชนเพื่อ
ประชาธิปไตย)

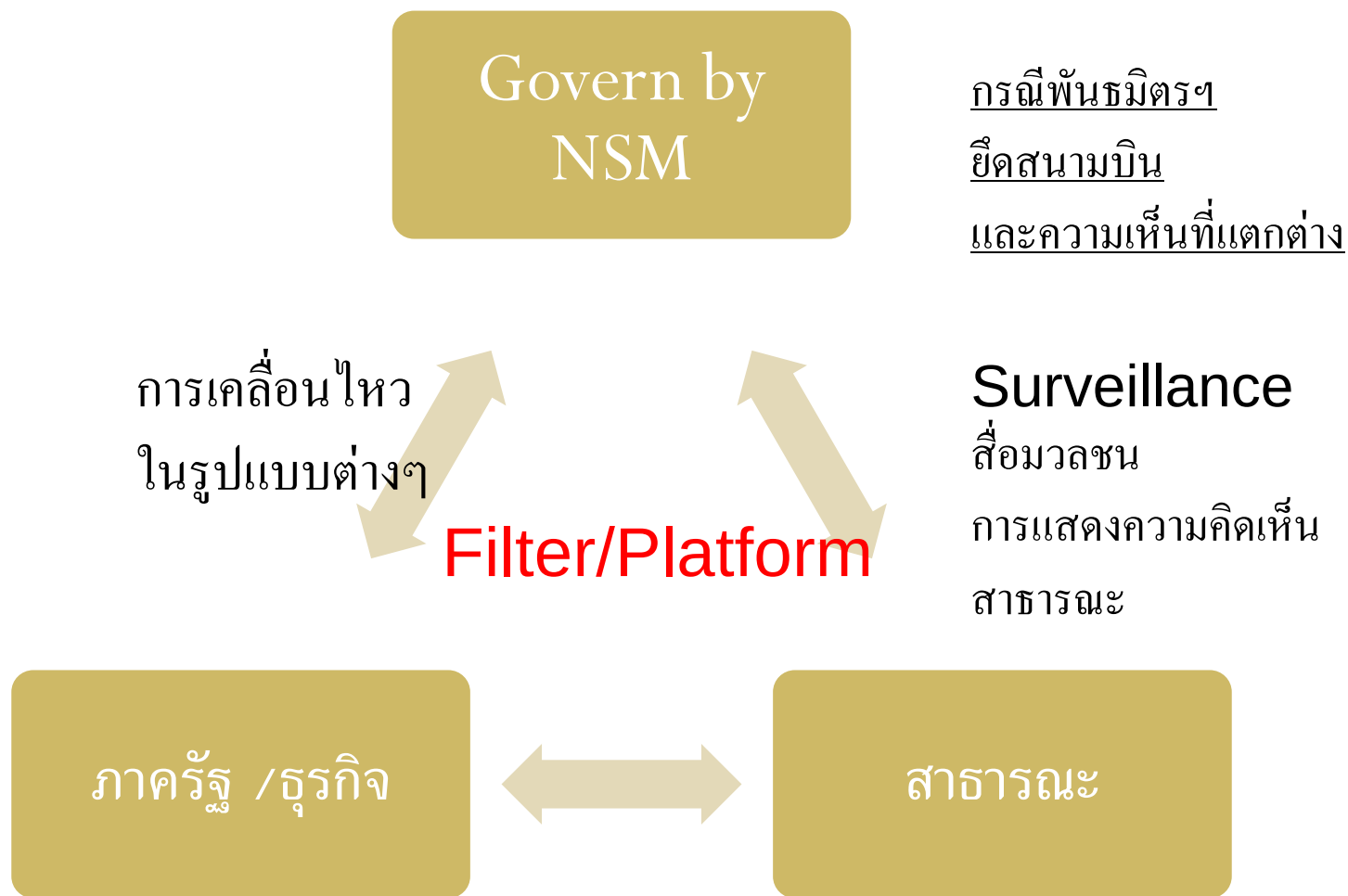
Practice NSM : ปรากฏการณ์ / การเลื่อน-เคลื่อนทางสังคม

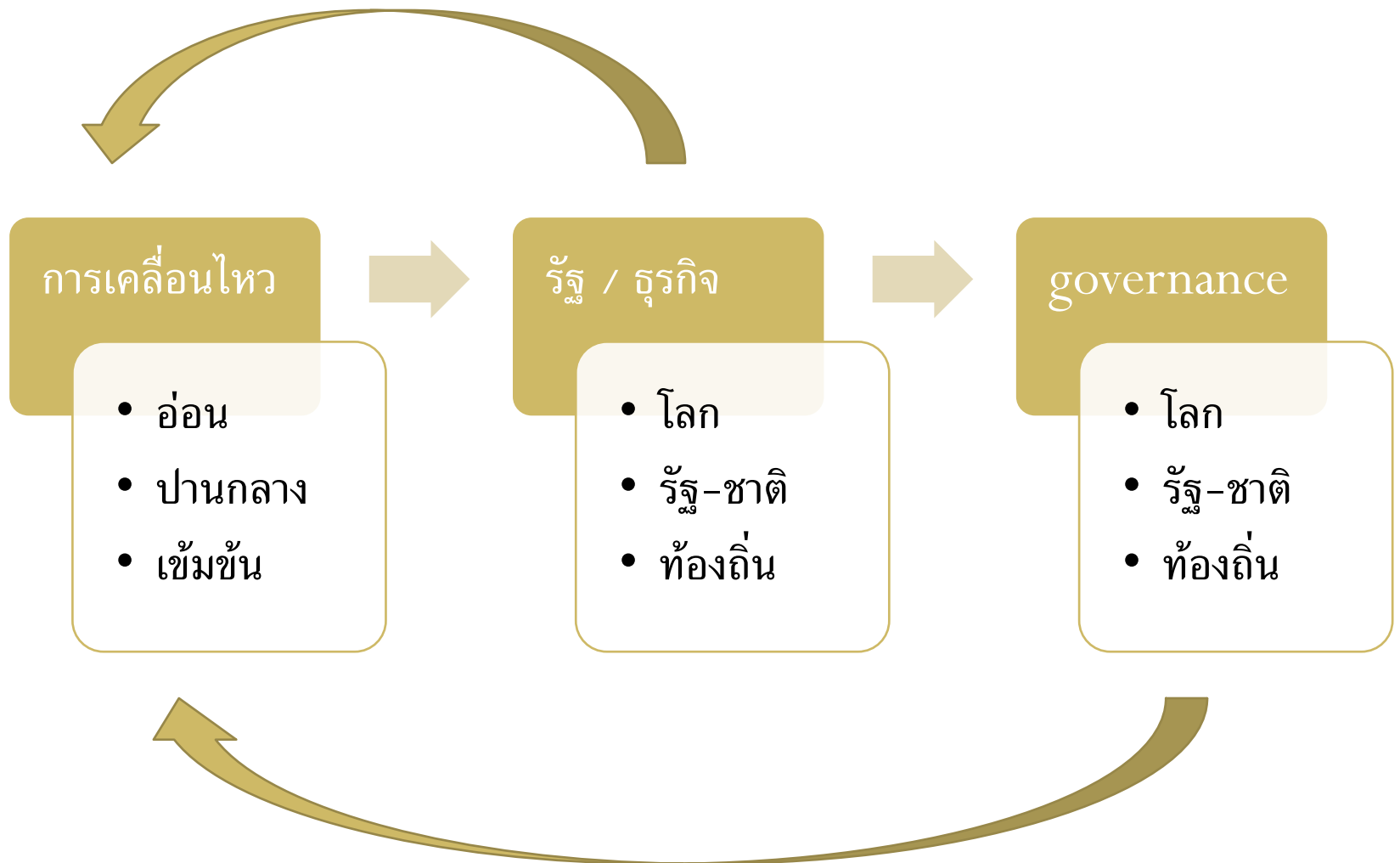

GG / CG : Govern by NSM

GG / CG (รัฐ + เอกชน)	NSM	ที่มา
หลักการมีส่วนร่วม	เป็นเรื่องของส่วนรวม/ผลรวมมิใช่ เรื่องของปัจเจก	สมัชชาคนจน / ชาปาติस्ता
หลักนิติธรรม	ยืนอยู่บนฐานของความเป็นจริง / ความเดือดร้อนร่วมกันที่ประจักษ์ แล้ว (Faith)	สมัชชาคนจน / ชาปาติस्ता
หลักความโปร่งใส	เปิดเผย / ร่วมกันทำ	ทุกกรณี
หลักการรับผิดชอบ	การนำรวมหมู่	สมัชชาคนจน / ชาปาติस्ता
หลักประสิทธิภาพ / ประสิทธิผล	ประสงค์ต่อผลสำเร็จของการเรียกร้อง ให้มีคนไต่ยน มีใครได้ฟัง มีการ จัดการที่ดี	ทุกกรณี
เป็น tools / Compliance	เป็น process	

Governance by the people

NSM : Conceptual & Practice

นักคิด / นักทฤษฎี	แนวคิดหลัก
Foucault , M.	Governmentality เป็นอำนาจที่เข้ามาจัดการกับชีวิตประจำวันของเราในทุกระดับ โดยมีการผลิต / การผลิตซ้ำ เป็นเรื่องของความรู้และข้อมูล ข่าวสาร (informatization) Biopower - เป็นอำนาจในการจัดระเบียบ ควบคุม อธิบาย นियามตัวตนของมนุษย์ เป็นกรอบการดำเนินชีวิต Biopolitics — เป็นอำนาจในเชิงสังคม-วัฒนธรรมเพื่อ กำหนดรูปแบบและการบริหารจัดการชีวิต

NSM : Conceptual & Practice

นักคิด / นักทฤษฎี	แนวคิดหลัก
ฮาร์ต กับ เนกรี	Empire ชีวอำนาจ(Biopower) คือชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งของการผนวก รวมสังคมที่อยู่ภายใต้การกำกับของทุน และทั้งทุนและสังคมใน การจัดการด้านการผลิตของโลกการผลิตที่ว่านี้ เป็นการผลิตใน ความหมายใหม่ที่หมายถึง การเดินเครื่องจักรที่มีชีวิตของตัวเอง ที่ผลิต / ผลิตซ้ำ/ แจกจ่ายหมุนเวียน ในความหมายชุดใหม่ ชีวอำนาจเป็นกลไกขยายอำนาจอธิปไตยให้กว้างไกล ออกไปใน ระดับซึ่มลึกทั่วสังคมและทั่วโลก

NSM : Conceptual & Practice

นักคิด / นักทฤษฎี	แนวคิดหลัก
รองซีแยร์	แม้นับเข้าไว้ ก็ไม่ได้หมายรวมถึง / ไม่ได้นับรวมอย่างแท้จริง และการเริ่มต้นขึ้นเมื่อผู้ที่ไม่ได้นับรวมอย่างแท้จริง ได้แสดงสิทธิอันพึงมี ที่จะมีส่วนในการนับรวม (Part – Taking) เป็นส่วนที่ต้องพิจารณาควบคู่และมากกว่าเรื่องของ public participation (และน่าที่จะเป็นภาพรวมหรือส่วนทั้งหมดของความเป็น participation democracy)
เดอเลซ & กัตตารี	การสลายเส้นแบ่งและการขีดเส้นแบ่งใหม่ ซึ่งเป็นเรื่องของการอธิบาย ความพยายาม / ผลักดัน ที่จะก่อให้เกิดนิยามขึ้นใหม่ (ลัทธิเส้นแบ่งเดิม) และสร้างกติกาขึ้นใหม่ (ขีดเส้นแบ่งแบ่งปันใหม่) ทั้งในส่วนที่เป็น hard power และ soft power

NSM : Conceptual & Practice

นักคิด / นักทฤษฎี	แนวคิดหลัก
แดริดาส์	การตั้งวิธีคิดแบบรื้อสร้าง / รื้อความคิดเก่าในพื้นฐานเดิมออกไป ก่อร่างสร้างแนวคิดใหม่ขึ้นมาประกอบแทน (deconstruction) เช่น การเปลี่ยนการนับถือศาสนาจากพุทธไปเป็นคริสต์
อัฟพาตูไร	การก่อตัวของภาคประชาชนเป็นการจัดตั้ง จัดรูปขบวนตามแนวนอน (Horizontal) มีลักษณะทอดยาว ข้ามรัฐ / ลอดรัฐ ตัดข้ามเส้นแบ่งของรัฐ-ชาติ ในลักษณะตรงกันข้ามและยกย่อนการเคลื่อนไหวของโลกาภิวัตน์
Agamben	การก่อตัวรวมกันแบบหลวม ๆ ตามหลักเคารพ แบบ N-1 อันเป็นลักษณะของความเป็นก้อนเนื้อเดียวกันแต่มีความหลากหลายที่มีการเคารพยอมรับอยู่ภายในเป็นองค์ประกอบ (singularity)